

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 75/21

Møtedato: 17.06.2021

Dato: 21.05.2021

Arkivsaksnr: 2017/1406

Meritteringsordning for fremragende undervisere og undervisningsmiljø ved UiB

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 60/17: Fremragende underviser og undervisningsmiljø (FUND). Meritteringsordning for undervisere
<https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/us2017-060.pdf>
- Styresak 123/18 Fremragende underviser og undervisningsmiljø - status for meritteringsordning
https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2018/2018-11-29/S_123-18FremragendeUnderviser_undervisningsmilj%C3%B8-Status_meritteringsordning.pdf
- UU-sak 15/21: *Meritteringsordninger for fremragende undervisere og undervisningsmiljø ved UiB.*
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/saksliste_uu_mote_nr_2.pdf

Saken gjelder:

I 2017 vedtok Universitetsstyret å etablere en meritteringsordning som gjør det mulig å anerkjenne både fremragende undervisere og undervisningsmiljøer som i spesielt høy grad bidrar til å heve kvaliteten i undervisningen ved institusjonen (styresak 60/17). Krav om meritteringsordninger ved UH-institusjoner følger av *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* (Meld.St. 16 (2016–2017)).

For å sikre en god forankring ved det enkelte fakultet og for å sikre at fakultetenes særegne behov ble ivarettatt, vedtok styret en fakultetsvis gjennomføring av ordningen.

UiBs handlingsplan for kvalitet i utdanning satte 2021 som frist for implementering og videreutvikling av meritteringssystemet for Fremragende underviser og Pedagogisk akademi. Samtlige av fakultetene er i mål med å implementere ordningen.

Ved etablering av meritteringsordningen i 2017, ble det lagt opp til at det enkelte fakultet forventes å evaluere implementeringen av ordningen etter fem år. Det er nå gått fire år etter at styret innførte ordningen, og formålet med denne saken er å gi styret en løypemelding på status for ordningen i sin helhet.

Forslag til vedtak:

1. Universitetsstyret tar rapporteringen om meritteringsordningen for fremragende undervisere og undervisningsmiljøer til orientering.
2. Universitetsstyret støtter en fortsatt fakultetsvis tilnærming til utforming og oppfølging av ordningen og vedtar denne modellen som en permanent ordning for UiB.

Robert Rastad
universitetsdirektør

21.05.2021/Tove Steinsland/Christen Soleim (avd.dir.)

Vedlegg:

1. Saksframstilling: Meritteringsordning for fremragende undervisere og undervisningsmiljø ved UiB

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
75/21

Møtedato:
17.06.2021

Arkivsaksnr:
2017/1406

Meritteringsordning for fremragende undervisere og undervisningsmiljø ved UiB

Bakgrunn

Meritteringsordninger for fremragende undervisere og undervisningsmiljø, skal bidra til å anerkjenne god undervisning og at arbeidet med undervisning kontinuerlig videreutvikles og bidrar til at fremragende utdanningskvalitet.

Modellen som ligger til grunn for UiBs meritteringsordning var utarbeidet av en arbeidsgruppe etter initiativ fra bioCEED og fullførte sin rapport i 2015. Arbeidsgruppens forslag til modell var blant annet inspirert av en tilsvarende meritteringsordning på Lunds Tekniska Høgskole, Lunds Universitet.

I dialog med dekanene ved UiB kom det innspill om at for å få en god forankring ved fakultetene, var det ønskelig at hvert fakultet kunne velge hvordan og når de ville innføre meritteringsordningen. Utdanningsutvalget anbefalte derfor universitetsstyret å innføre en meritteringsordning med basis i modell fra Lunds Tekniska Høgskole der fakultetene fikk delegert myndighet til å fatte vedtak rundt implementering av modell, og der det også kunne meritteres undervisningsmiljø.

Meld. St. 16 Kultur for kvalitet (2016-17) satte 2019 som frist for iverksetting av meritteringsordning på institusjonene. Ved UiB har handlingsplan for kvalitet i utdanning har satt 2021 som frist for beslutning om endelig modell for meritteringssystemet.

Status for etablering av meritteringsordninger ved fakultetene

Samtlige av fakultetene etablerte fakultetsvise ordninger innen 2019, og er derfor i mål innenfor den fristen som ble satt i UiBs Handlingsplan for kvalitet i utdanning. Alle fakultetene har etablert ordning for individuell merittering, mens tre av fakultetene så langt, Det matematisk naturvitenskapelige fakultet (MN), Det humanistiske fakultet (HF) og Det medisinske fakultet (MED) også har etablert ordning for pedagogisk akademi. I tillegg har det psykologiske fakultet en ambisjon om å etablere pedagogisk akademi på sikt.

Når det gjelder merittering av fagmiljøer, har MN og MED ordninger der de meritterte underviserne inngår i fakultetets Pedagogiske akademi. Ved HF kan undervisningsmiljøer søke om tittelen «fremragende undervisningsmiljø» uavhengig av personlig meritterte undervisere. Det samfunnsvitenskapelige fakultet melder at de ikke har opprettet et pedagogisk akademi som sådan, men at det er en målsetting å «bruke» de meritterte underviserne i ulike sammenhenger der det er behov for denne type kompetanse. Blant annet er en av de meritterte underviserne tilknyttet fakultetets læringsdesignsteam. Tilsvarende stiller Det juridiske fakultet forventninger til at meritterte undervisere skal være en ressurs i fagmiljøet.

Fakultetene har ulikt erfaringsomfang når det gjelder meritteringsordningene. Først ute med å etablere ordning var Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet. Fakultetsstyret vedtok å etablere en prøveordning for 5 år i møte i juni 2016. De har etter dette hatt tre utlysingsrunder, den siste i 2020.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet lyste ut ordningen i 2018, og tildelte for første gang i 2019 status som fremragende undervisere til fire av sine undervisere. De øvrige fakultene har tildelt de første statusene som meritterte undervisere i perioden 2019 til 2021. Flere av fakultetene planlegger for å lyse ut ordningen hvert annet år.

Når det gjelder belønning for meritterte undervisere, har de fleste fakultetene ordninger der de meritterte underviserne gis en lønnskompensasjon på kr. 50 000,- i året. KMD har en annen ordning: meritterte undervisere velger enten å disponere en sum på kr. 50 000,- etter avtale med instituttleder eller to ukers frikjøp for videreutvikling av undervisningsprosjekt.

Det er også noe ulik praksis når det gjelder varighet på meritteringen. Meritterte undervisere ved Det juridiske fakultet får i utgangspunktet statusen for seks år, og kan fornyes med fire nye år. De øvrige fakultetene har ordninger der underviserne får status som merittert underviser på permanent basis.

For nærmere informasjon om meritteringsordningene ved fakultetene, se: <https://www.uib.no/meritteringsordning-undervisere>

Videre behandling

Meritteringsordningen ble i 2017 etablert som en pilotordning og skulle evalueres. Det ble da lagt opp til at Universitetsstyret skulle få en ny sak om ordningen etter at de fakultetsvise ordningene var evaluert. Tanken den gang var blant annet å vurdere om det var grunnlag for at de fakultetsvise ordningene kunne standardiseres til en felles ordning, eller om det var mest hensiktsmessig med fakultetsvise tilpasninger.

I forbindelse med at fakultetene har etablert sine meritteringsordninger, ble det foretatt grundige redegjørelser og vurderinger i forkant, der en rekke sentrale elementer i ordningene ble drøftet. Vi registrerer at fakultetene har tatt noen ulike veivalg når det gjelder utformingen av ordningene, med utgangspunkt i eget fakultets behov. Vi ser også at enkelte av fakultetene har gjort noen tilpasninger underveis etter hvert som de har gjort seg noen erfaringer og at de ulike fakultetsvise løsningene virker godt integrerte i fakultetenes arbeid med å utvikle utdanningskvaliteten ved fakultetene. Med dette som utgangspunkt vurderer vi det slik at vi per i dag ikke ser viktige grunner til at vi skal gå bort ifra de fakultetsvise ordningene og over til en felles meritteringsordning som er lik for alle.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Universitetet i Bergen var blant de aller første institusjonene i Norge som innførte ordning med merittering av undervisere. Meritteringsordninger er et viktig signal på anerkjenning av god undervisning, og har til hensikt å bidra til heving av status for undervisning og også til økt fokus på kontinuerlig utvikling av undervisning.

Det er viktig at fagmiljøene ser verdien av ordningen, og ventelig vil en fakultetsvis tilnærming bidra til å øke legitimiteten og verdien av meritteringsordninger for fagmiljøene.

Saken har vært behandlet i utdanningsutvalget og de rådgir styret å etablere permanent modell med fakultetsvise meritteringsordninger ved UiB.

21.05.2021/Tove Steinsland/Christen Soleim (avd.dir.)